

Brief aan Jan Pieterszoon Coen

Beste Jan Piet,

Je vraagt je misschien af waarom ik je deze brief stuur. Nou, er is weer extra aandacht voor jou vanwege een onderzoek naar het slavernijverleden van Hoorn. En ja, dan kom jij ook voorbij. Jouw prominente plek in Hoorn is de aanleiding om het er over te hebben. Helaas is de wereld niet veel veranderd in al die honderden voorbijgegane jaren. We hebben niet veel geleerd, nog altijd zijn er dingen die beter niet kunnen gebeuren, waar mensen bij wegstijven. Willen ze het soms niet weten en dus ook niet zien? Ik zou je daarom eigenlijk willen bedanken, dat jij daar staat op die unieke plaats. Mede daardoor wordt erover gesproken, want zoals het ooit blijkbaar gewoon was, willen we nu echt niet meer. En je merkt dat het werkt; de Amsterdamse burgemeester die zich realiseert dat niet iedere oorlogsveteraan een smetteloos verleden heeft en daarom ervoor bedankt om over hem te spreken. Kijk, als jij nou niet zo'n treffend voorbeeld zou zijn, zo nadrukkelijk aanwezig in de naar jou vernoemde historische stad, dan zouden we wellicht niet eens stilstaan bij gebeurtenissen die uiteindelijk geen waardering verdienen. 130 jaar geleden waren nationalistische gevoelens bovenliggend, daar denken we nu, terecht, veel kritischer over.

Want, hoe sta jij daar nou, nu al zoveel jaar? Trots dat je op het centrale plein staat? Voel je erkenning voor alles wat je in je leven gedaan hebt? Geeft het je een kick om te weten dat jouw naam zo vaak genoemd wordt, in positieve en in negatieve zin? Wat doet het overigens met je dat er soms best heftige uitingen zijn geweest van personen die vinden dat je er niet zou moeten staan? Dat je beschimpt, bekrast en besmeurd bent? Denk je daar wel eens over na? Ik weet dat je jouw daden altijd hebt goedgepraat: "handel drijven betekent oorlog voeren" en dat je dus je vijanden niet moest ontzien. Maar zou de God die je als rechtvaardiging noemt het daar mee eens zijn?

Weet wel, van mij hoef je niet van je plaats, Jan Piet. Je bent teveel verbonden met onze stad. Als jij weg zou moeten, moet er véél meer weg of herbenoemd worden. Dat is niet goed, van geschiedenis moet je juist leren om het in de toekomst anders en beter te doen. Jouw wegstoppen is als een struisvogel die zijn kop in het zand steekt en als de politicus die zijn gemaakte fouten wegwuift met de kreet dat hij er geen herinneringen meer aanheeft. Tja, dat is mij veel te makkelijk. Een spreekwoord zegt dat je je verleden moet accepteren wil je in de toekomst leven. Nou, dat dus. Laten we er zoals nu aandacht voor hebben, erover praten, en juist ook op de scholen, met de makers van de toekomst. Bewustwording, een belangrijk goed. Verder onderzoek naar Hoorns' slavernijverleden is daarom nodig, om onszelf een nog beter beeld te geven wat er gebeurd is en hoe het straks anders moet.

Toch moet me nog één ding van het hart. Die plaquette op je sokkel moet kritischer, want er zijn met jouw goedgevonden dingen gebeurd die écht niet kunnen. Ooit zal je toch ook wel eens getwijfeld hebben aan je wijze van handel drijven uit naam van de VOC?

Jan Piet, hartelijke groeten en ik kom graag weer eens bij je langs.

Arnoud